

Leder

Når helsehjelpen oppleves stigmatiserende

Helsepersonell arbeider mot å gi pasienter, brukere, pårørende og andre et helhetlig tilbud som ivaretar deres behov. Likevel kan helsetilbudet oppleves stigmatiserende. Goffmann (1989) definerer stigmatisering som en diskrediterende egenskap som diskvalifiserer personer fra full sosial aksept. Han skriver også at fenomenet er en prosess hvor andres reaksjoner ødelegger for en normal identitet. Stigmatisering fører ofte til usynliggjøring og eller marginalisering. I artikkelen «Aspekter ved samarbeidsrelasjoner mellom erfaringsmedarbeidere og brukere i psykisk helse- og rustjenester: En kvalitativ studie», trekker forfatterne fram at psykisk helse- og rusvansker medfører opplevelser av utenforskap og stigmatisering.

Funn i artikkelen «Materiell og profesjonell stigmatisering av mennesker med sykelig overvekt», viser at møter med profesjonelle hjelpere som uttrykker manglende forståelse for de sykelige overvektige kan understøtte opplevelsen av å tilhøre en stigmatiserende gruppe. Et annet funn i denne artikkelen handler om materiell stigmatisering. Deltakernes opplevelser av ikke å passe inn i den materielle verden på grunn av deres størrelse, forsterket følelsen av å være utenfor.

Betydningen fysiske omgivelser kan ha for pasientens daglige liv og for opplevelsen av stigmatisering omhandles også i artikkelen «Fra behandling til recovery. En review-studie av forskning på dagsenter for mennesker med psykisk lidelser». Funn i denne artikkelen viser at det offentlige rom og helsetilbud som er ment for å øke livskvaliteten, kan, istedenfor, virke stigmatiserende for den det gjelder.

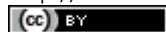
En helsehjelp som oppleves stigmatiserende er ikke helsefremmende. Forskning i denne utgaven av Nordisk Tidsskrift for Helseforskning synliggjør at mange pasienter opplever å bli stigmatisert når de mottar helsehjelp. Samfunnet må ha fokus på integrering i utformingen av helsehjelpen på alle nivå. Opplevelsen av stigmatisering kan motvirkes gjennom å skape fellesskap og omgivelser hvor det er plass til alle.

Johanne Alteren

Litteratur

Goffman, E. (1989). *Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity*. Prentice Hall: Englewood Cliffs, N. J.

<http://dx.doi.org/10.7557/14.4299>

© 2016 The author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly credited.